

Guía Docente				
Datos Identificativos				2022/23
Asignatura (*)	Novas tecnoloxías da información e a comunicación aplicadas á intervención logopédica		Código	652G04032
Titulación				
Descriptorios				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Terceiro	Optativa	4.5
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Pedagogía e Didáctica			
Coordinación	Lorenzo Castiñeiras, Juan J.	Correo electrónico	j.lorenzo.castineiras@udc.es	
Profesorado	Lorenzo Castiñeiras, Juan J.	Correo electrónico	j.lorenzo.castineiras@udc.es	
Web				
Descrición xeral	A materia fai fincapé sobre o coñecemento e aplicación das ferramentas das tecnoloxías da información e a comunicación para o deseño, desenvolvemento e avaliación de propostas educativas na intervención logopédica. Pretende que o alumando desenvolva capacidades na selección de recursos TIC e o manexo de software para crear propostas de intervención enfocadas tanto á prevención coma o tratamento das dificultades relacionadas coa fala e a audición.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Coñecer e analizar de forma crítica o papel das TIC na sociedade da información e na educación en particular, como recurso para o desenvolvemento das capacidades lingüísticas e o acceso a aprendizaxe.	A20 A23 A32	B1 B13 B23	C6 C8
Atender á diversidade na selección, produción e aplicación dos recursos tecnolóxicos para a intervención nos procesos de adquisición e desenvolvemento da linguaxe.	A20 A23 A32	B1 B13 B23 B24	C6 C8
Coñecer diferentes ferramentas de software para a produción de materiais multimedia como recursos na prevención e intervención dos diferentes trastornos da linguaxe.	A20 A23 A32	B1 B13 B23 B24	C3 C6 C8
Seleccionar e avaliar recursos TIC educativos para a prevención e intervención dos diferentes trastornos da linguaxe e a comunicación no desenvolvemento das habilidades lingüísticas.	A20 A23 A32	B1 B13 B23 B24	C3 C6 C8
Adaptar os recursos tecnolóxicos atendendo as características individuais na intervención dos procesos de adquisición e desenvolvemento da linguaxe e a comunicación.	A20 A23 A32	B1 B13 B23 B24	C3 C6 C8

Deseñar e producir recursos multimedia para a intervención nos procesos de adquisición e desenvolvemento da linguaxe.	A20 A23 A32	B1 B13 B23 B24	C3 C6 C8
Coñecer ferramentas de traballo colaborativo para a produción de recursos educativos multimedia e proxectos que permitan favorecer a adquisición e desenvolvemento da linguaxe.	A20 A23 A32	B1 B13 B23 B24	C3 C6 C8
Desenvolver dinámicas de traballo colaborativo a través da rede no deseño e produción de materiais educativos para favorecer o desenvolvemento da linguaxe con tecnoloxías da información e a comunicación.	A20 A23 A32	B1 B13 B23 B24	C1 C3 C4 C6 C8

Contidos	
Temas	Subtemas
MÓDULO I: Novas tecnoloxías e atención á diversidade.	1. Novas tecnoloxías e sociedade da información. 2. Enfoques educativos no uso das TIC. 3. Novas tecnoloxías e accesibilidade. 4. Atención á diversidade con medios tecnolóxico-didácticos.
MÓDULO II: Creación de contidos e elaboración de recursos multimedia para a avaliación e intervención logopédica.	1. Selección e avaliación de recursos multimedia para a intervención logopédica. 2. Programas de software libre, gratuito e comercial para a elaboración de recursos multimedia. 3. Creación de contidos multimedia para a atención á diversidade e o tratamento das dificultade e alteracións da linguaxe.
MÓDULO III: Recursos e ferramentas na rede para a intervención logopédica.	1. Recursos e redes sociais para compartir produtos multimedia para a avaliación e intervención nos procesos de adquisición da linguaxe. 2. Ferramentas para a xestión, creación e publicación de contidos. 3. Cooperación e colaboración na rede entre profesionais da logopedia.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A20 A23 A32 B13	6	12	18
Discusión dirixida	A20 A23 A32 B1 C6 C8	1	6	7
Prácticas a través de TIC	A20 A23 A32 B1 B13 B23 B24 C3 C4	21.5	48	69.5
Proba oral	A20 A23 A32 B1 B13 B23 B24 C1 C3 C4	1	15	16
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición

Sesión maxistral	Na actividade de sesión maxistral traballaranse os contidos que conforman o marco teórico mediante a exposición oral, guiada co uso de presentacións, de medios audiovisuais e coa introdución de cuestións dirixidas ao alumnado coa finalidade de favorecer a aprendizaxe e a construción do coñecemento. Realizarase unha exposición xeral introdutoria de cada un dos distintos temas de que consta o programa, indicando os aspectos que o alumnado debe ampliar co seu traballo persoal, coas oportunas orientacións bibliográficas.
Discusión dirixida	Mediante esta dinámica abordaranse diversas temáticas orientadas a que o alumnado reflexione sobre a importancia das TIC na sociedade e na intervención logopédica en particular. Analizaranse os distintos factores que inciden na súa integración para desenvolvemento da intervención profesional, co obxecto de favorecer a construción dunha visión crítica das diferentes formas de abordar o traballo coas TIC nos seus diferentes ámbitos de intervención como logopedas.
Prácticas a través de TIC	En torno aos diferentes temas propórase a realización de pequenos traballos de grupo baseados en prácticas a través de TIC. Estas actividades iniciaranse na aula e deberán ser completados mediante o traballo autónomo do alumnado, atendendo as indicacións que se proporcionarán a través da atención personalizada do profesor aos diferentes grupos. Para a realización destes traballos tomaranse como referencia tanto os materiais básicos da materia así como outros complementarios. Basearanse no traballo con distintos recursos na rede, programas de software libre, gratuito e comercial, de ferramentas de autor e da pizarra dixital, para a creación de recursos multimedia e ferramentas na rede. Finalmente, a través da exposición na aula, cada grupo compartirá os traballos realizados cos demais grupos.
Proba oral	A proba oral constituirá unha actividade final da materia con carácter avaliativo a través da que o alumnado deberá realizar a presentación dos traballos realizados a través das sesións de prácticas TIC facendo un tratamento global e integrado dos coñecementos adquiridos, de acordo co conxunto de contidos abordados en torno ás diferentes dinámicas de traballo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas a través de TIC	A atención personalizada que se describe para estas metodoloxías concíbese como momentos de traballo presencial co profesor para a atención e seguimento do traballo realizado por cada grupo. Implican unha participación obrigatoria para o alumnado. A forma e o momento en que se desenvolverá indicárase en relación a cada actividade ao longo do curso segundo o plan de traballo da materia. ----- Alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial segundo establece a "NORMA QUE REGULA O RÉXIME DE DEDICACIÓN AO ESTUDO DOS ESTUDANTES DE GRAO NA UDC (Arts. 2.3; 3.b e 4.5) (29/5/212 Este alumnado desenvolverá a súa actividade coa asistencia e participación nas dinámicas que se recollen nos apartados de ?Metodoloxías? e ?Atención personalizada? descrita para as ?Prácticas a través de TIC?, a través dos grupos de traballo que se conformen na materia. A actividade farase atendendo ás observacións da avaliación sobre a flexibilidade de asistencia-participación e os requisitos para superar a materia.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba oral	A20 A23 A32 B1 B13 B23 B24 C1 C3 C4	Esta proba centrarase na presentación oral dos traballos desenvolvidos en torno aos traballos realizados nas prácticas TIC. Valorarase: - Relevancia e organización dos contidos expostos. - Coordinación da exposición (que reflecta un traballo colaborativo, non unha suma de partes). - Nivel de comprensión dos contidos básicos. - Claridade expositiva.	25

Prácticas a través de TIC	A20 A23 A32 B1 B13 B23 B24 C3 C4	En relación ás Prácticas TIC valorarase: - A adecuación metodolóxica das propostas de traballo. - A profundidade do contido. - O dominio das aplicacións utilizadas na elaboración das propostas educativas. - O tratamento dunha linguaxe propia do contexto disciplinar. - A utilización de fontes documentais complementarias e actuais. - A organización e presentación.	75
Outros			

Observacións avaliación

1. SITUACIÓNS:

A) Alumnado con dedicación completa: Asistencia/participación nas actividades de clase mínima do 80%: a) Elaboración dos traballos (Prácticas TIC) en grupo (75%). b) Presentación oral das prácticas de grupo (25%).

B) Alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, segundo establece a "NORMA QUE REGULA O RÉXIME DE DEDICACIÓN AO ESTUDO DOS ESTUDANTES DE GRAO NA UDC (Arts. 2.3; 3.b e 4.5) (29/5/2012). O alumnado que non asista ao 80% das clases será avaliado polos seguintes criterios: a) Elaboración dos traballos (Prácticas TIC) individuais ou en pequeno grupo (75%). b) Presentación oral das prácticas de grupo (25%).

Deberá comunicar ao profesorado a súa situación ao inicio de curso e cumprir coas titorías acordadas.

2. REQUISITOS PARA SUPERAR A MATERIA:

Asistir e participar regularmente nas actividades da clase.

Obter unha puntuación do 50% do peso de cada unha das partes obxecto de avaliación (Prácticas TIC e Proba oral).

Entregar e expoñer as prácticas na data que se indique.

A convocatoria de xullo e extraordinaria estarán sometidas aos mesmos criterios que a convocatoria de xuño.

Fontes de información

Bibliografía básica

Alcantud Marín, Francisco y Soto Pérez, Francisco Javier (coords.) (2003). Tecnologías de ayuda en personas con trastornos de comunicación. Valencia. Nau Llibres. Area Moreira, Manuel (2004). Los medios y las tecnologías en la educación. Madrid. Pirámide. Chacón Medina, Antonio (2007). La atención a la diversidad con medios tecnológico-didácticos. En Nuevas José Antonio Ortega Carrillo y Antonio Chacón Medina (coord.). Tecnologías para la educación en la era digital, 261-278. Pirámide. Gràcia, Marta; Jarque, María J.; Riba, Carles; Vega, Fátima (2020) Uso de una herramienta digital como recurso de desarrollo profesional para mejorar la competencia comunicativa oral de alumnos de educación infantil y primaria, en Revista de Investigación en Logopedia 10(2), 137-149. Iza Mikeleiz, Mauricio (2002). Recursos tecnológicos en logopedia. Archidona: Ediciones Aljibe. Moreno Campos, Verónica (2021). Evolución de la competencia comunicativa mediante intervención pragmática en retraso del lenguaje: estudio de caso. Revista de Investigación en Logopedia 11(2), e70831. <https://dx.doi.org/10.5209/rlog.70831> Nova Escola Galega (2007). Competencia dixital e ferramantas TIC. Revista Galega de Eduacación, nº 38. Pérez Rodríguez, Lismay e del Fresno Justo, Dailin (2020). El uso de las TIC en la orientación familiar para el desarrollo del componente fonético-fonológico del lenguaje. EduTicInnova. Revista de Educación Virtual, (8), 34-47. Revista de Investigación en Logopedia: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/revista?codigo=17975> Revista de Logopedia, Foniatria y Audiología: <https://www.elsevier.es/es-revista-revista-logopedia-foniatria-audiologia-309> Sánchez Montoya, Rafael (2002). Ordenador y discapacidad. Guía práctica de apoyo a las personas con necesidades educativas especiales. Madrid. CEPE. Toledo Morales, Purificación (2002). Accesibilidad en la red. Diseños de web para todos. Archidona. Ediciones Aljibe. Toledo Morales, Purificación (2001). Accesibilidad, informática y discapacidad. Sevilla. Mergablum.

Bibliografía complementaria	http://www.logopediadigital.org/http://www.logopediadigital.org/revista/http://www.espaciologopedico.com/http://w3.cnice.mec.es/recursos2/atencion_diversidad/02_00.htmhttp://recursostic.educacion.es/observatorio/web/ http://www.discapnet.es/Discapnet/CAstellano/default.htmhttp://www.sidar.orghttp://personal2.redestb.es/jamosa/lengua.htmhttp://www.parasordos.comhttp://www.ucv.ve/tartamudez.htmhttp://blog.educastur.es/ticynee/category/logopedia/http://www.uv.es/bellochc/pdf/pwlogo1.pdfhttp://eduteka.icesi.edu.co/gp/upload/NRTLogo1.pdfhttp://www.logopediadigital.org/http://www.logopediadigital.org/revista/http://www.espaciologopedico.com/http://w3.cnice.mec.es/recursos2/atencion_diversidad/02_00.htmhttp://recursostic.educacion.es/observatorio/web/ http://www.discapnet.es/Discapnet/CAstellano/default.htmhttp://www.sidar.orghttp://personal2.redestb.es/jamosa/lengua.htmhttp://www.parasordos.comhttp://www.ucv.ve/tartamudez.htmhttp://blog.educastur.es/ticynee/category/logopedia/http://www.uv.es/bellochc/pdf/pwlogo1.pdfhttp://eduteka.icesi.edu.co/gp/upload/NRTLogo1.pdf

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Asistir ás sesións presenciais. Realizar o traballo de forma continua ao longo de todo o curso.

Levar a cabo un adecuado traballo en equipo e cooperativo.

Asistir a titorías sempre que se teñan dúbidas.

Traballar de forma individual e en grupo con todos os documentos, artigos, presentacións e demais recursos de cada bloque.

Preparar de forma adecuada as presentacións orais.

Realizar algún curso de manexo de ferramentas informáticas se é preciso. Débese facer un uso sostible dos recursos e ter en conta a prevención de impactos negativos sobre o medio natural, tendo en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais. Coa intención de promover o compromiso e a responsabilidade na xestión e o uso dos recursos, o alumnado deberá ter en conta procedementos de boas prácticas a nivel ambiental, tales como a entrega dos traballos de xeito telemático a través de plataformas virtuais (fundamentalmente empregaremos moodle e Teams). Igualmente, débese empregar unha linguaxe inclusiva.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías